

Üstün Zekalı Olan ve Olmayan Öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının Belirlenmesi

Determining The Success-Oriented Motivations of Gifted and Non-Gifted Students

Deniz ÖZCAN

Yakın Doğu Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti

Furkan Abdullah KAYA

Yakın Doğu Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti

Makale Geliş Tarihi: 20.09.2016

Yayına Kabul Tarihi: 15.11.2016

Özet

Bu araştırmanın amacı, üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerinin Başarı Odaklı Motivasyonlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmanın amaçları doğrultusunda kişisel bilgi formu, yarı yapılandırılmış görüşme formu ve Başarı Odaklı Motivasyon Ölçeği (BOMÖ); 2015-2016 eğitim öğretim yılında, Kahramanmaraş İlinde Abdürrahim Karakoç Orta Okulu ve Bilim Sanat Merkezi (BİLSEM) ne devam eden 100 üstün zekalı ve 100 normal zihin düzeyinde olmak üzere toplam 200, 7. ve 8. sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerin demografik özelliklerine göre Başarı Odaklı Motivasyon puanlarının farklılık gösterdiği, üstün zekalı öğrencilerin normal öğrencilere göre daha düşük motivasyon puanlarına sahip oldukları sonucu çıkmıştır. Yine öğrencilerin demografik bilgilerine bakıldığında kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek, 7. Sınıf öğrencilerin 8. Sınıf öğrencilerden daha yüksek, annesi çalışmayan öğrencilerin annesi çalışan öğrencilerden daha yüksek ve anne eğitim durumu ilkökul mezunu olan öğrencilerin daha yüksek Başarı Odaklı Motivasyon puanına sahip olduğu çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üstün Zekâ, Motivasyon, Üstün Zekalı ve Normal Öğrenci

Abstract

This study is aimed to determine the success-oriented motivations has been reviewed and compared in gifted and non- gifted students in terms of different variables. For the purposes of this research, in 2015- 2016 academic year, 100 gifted and 100 non- gifted and totally 200 students who are seventh and eighth graders in Abdürrahim Karakoç middle scholl and Science and Art Center in Kahramanmaras city were applied the semi-structured interview, success-oriented motivation scale and personal information form. As a result of the research, and non-gifted students that their success-oriented motivation of the points vary according to demographic characteristics, it was concluded that gifted students with normal students score lower than motivation. Still referring students to the demographics of female students

higher than male students in the 7th grade students of 8th grade higher than that of the student, his mother work working students, higher than students working here mother and maternal education level to have elementary school students with higher achievement focused Motivation points It has increased.

Keywords: *Gifted students, Motivation, Gifted Students and Non- gifted Students*

1. Giriş

Eğitim sektöründe, kişinin çocukluktan beri bir süreçten geçtiği kabul edildiğinde yaşamımızın çoğu döneminde eğitim ile iç içe olduğumuz görülmektedir. Bu süreçte kişinin eğitime yönelik yaklaşımı onun ileriki başarısında da en önemli bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır. Kişinin eğitim açısından motivasyonun yüksek veya düşük olması kişinin algılama gücünde de önemli derecede fark yaratmaktadır. Motivasyon; kişilerin bilgilerinin, teknik ve kavramsal becerilerine etki ederek o becerilerin kullanımında yarattığı etkilerdir.

Öğretim ortamlarında başarı için yalnızca bilişsel alanlara önem verilmesi yetmez (Seah ve Bishop, 2000). Öğretim ortamlarda öğrencilerin başarılı olabilmesi için duyuşsal alan becerilerinin etkili bir rol oynadığını ifade eden pek çok çalışma vardır (Duit ve Treagust, 2003; Thompson ve Mintzes, 2002; Weaver, 1998; Lee, Brophy, 1996). Motivasyon duyuşsal alan becerilerinden biridir. Motivasyon, bir amaca yönelmiş herhangi bir davranışı içinde bulunduran döngü özelliğine diyebiliriz (Morgan, 1984). Eğitimde de buna benzer ifade de, öğrencileri istenilen yolda ilerletebilme durumudur (Öncül, 2000).

Başarım motivasyonu genel ifadeyle, çaba sarf edilmesi gereken durumlarda yeterli olabilme arzusudur (Eliot ve Church, 1977; Schunk, 2009). Bu durumlar öğrenme ile alakalı durumlardır. Öğrenme, yapılan işin önemi, akademik hedefler ve etkilerini kapsayan çeşitli motivasyon durumlarından oluşup etkilenir (Wigfield ve Eccles, 2000; Braten ve Olaussen, 2005; Dweck, 1999). Başarı motivasyonu, öğrencinin kendisine uygun belirlediği amacını elde etmek için zaman ve enerjisini harcamasıdır (Ülgen, 1994). Başarılı öğrenciler başarılarının sebebi olarak yetenek ve ilgiyi, başarısızlıklarının sebebi olarak ise ilgi eksikliklerini söylemektedirler (Açıkgöz, 2003). Başarı bir ihtiyaç olarak düşünülebilir.

Yüksek motivasyona sahip olan öğrencinin öğrenmesi üst seviyededir (Senemoğlu, 2007). Öğrenmenin en kritik ve en zor ölçülebilen dallarından biri motivasyondur. Gerektiğinde motive olmamış bir öğrenci öğrenmeye hazır durumda değildir (Ulusoy, 2007; Selçuk, 2000). Bu sebeple öğrenci ilgide dikkatte ve gayrette süreklilik göstermez, gerekli zamanı kullanmıştır ve konuya dikkatini verememiştir (Fidan, 1985). Öğrencilerin bu durumlara ilişkin motivasyon faktörleri ölçülerek programlar buna göre hazırlanmalıdır.

Renzulli (1986), zihinsel olmayan özellikler olarak ifade ettiği ve üçüncü kümede yer aldığını söylediği üstün motivasyonu, bir problem, çalışma şekli veya herhangi bir ifade şekline karşı yüksek düzeyde heves, ilgi, hayranlık, bağlılık duyma, sebatkâr, gayretli, sabırlı, kararlı olma, çok çalışabilme ve kendini bir hedefe adayabilme, önemli bir işin altından kalkabileceğine ilişkin bireyin kendisine olan güveni, inancı, başarıya duygusuna sahip, belirli durumlardaki önemli sorunları fark edebilme ve yeniliklere uyum sağlayabilme yeteneği, bireyin çalışmalarına üst düzey amaçları belirlemesi ve dışarıdan gelen eleştirilere kapalı olmaması, çalışmalarında estetiğe önem vermesi, kalite ve mükemmellik düşüncesi ile bakması şeklinde ifade etmektedir.

Öğrenme-öğretme süreci içinde eğitim ortamında yukarıda belirtilen davranışları gösteren öğrenci üst düzeyde motive olmuştur. Öğrenmede motivasyonun etkisi ve önemini söyleyen öğrenme kuramları, öğrenme ortamında kazandırılacak becerilerin yaşam boyunca öğrencinin ne işine yarayacağı, hangi problemlerin çözümünde kullanılacağını öğretmekle öğrenmelere karşı motivasyonun sağlanabileceği ifade edilmektedir.

Öğrenme ortamlarında öğrenciler iyi öğrenemiyorsa bunun en önemli sebeplerinden biri; derse konuya karşı ilgisiz olmalarıdır. Öğretmenin yapacağı ilk iş öğrencide saklı olarak bulunan ilgiyi ortaya çıkarmaktır. Bir etkinlik sürecindeki bir organizmanın istenilen davranışı gösterebilmesi için yeterli düzeyde motive edilmiş olması gerekmektedir. Motivasyon boyutunda yetersizlik gösteren organizma ulaşması gereken amaca dikkat kesilme bakımından sorunlar ortaya çıkaracaktır. Kendisini tam olarak yapması gerektiği etkinliklere değil de konu dışı etkinliklere verecektir (MEB, 2015).

Üstün zekalı olan ve olamayan öğrencilerin motivasyon tutumlarının incelenmesi dair çalışma bulunmamasından dolayı bu alanda çalışma yapmaya gereksinim duyulması sebebiyle, bu araştırmanın problemi üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerin motivasyonlarının belirlenmesi olarak belirlenmiştir.

1.1 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, ilköğretim ikinci kademeye devam eden, üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerinin başarı odaklı motivasyonlarını belirlemektir. Bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyon puanları genel olarak nasıldır?
2. Üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyon puanları,
  - Normal/Üstün olma
  - Cinsiyete
  - Sınıf düzeyine

- Anne eğitim durumuna
  - Anne mesleğine
  - Aile gelir düzeyine göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
3. Üstün Zekalı öğrencilerin öğretmenlerinin bu öğrencilerinin Başarı Odaklı Motivasyonlarını artırmalarına yönelik görüşleri nelerdir?
  4. Üstün Zekalı olmayan öğrencilerin öğretmenlerinin bu öğrencilerinin Başarı Odaklı Motivasyonlarını artırmalarına yönelik görüşleri nelerdir?

1.2. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma 2015-2016 eğitim- öğretim yılı;
2. Kahramanmaraş ili,
3. Ortaokulda ve BİLSEM' de eğitim öğretim gören 7. ve 8.sınıf öğrencileriyle sınırlıdır.
4. Ölçme aracı Başarı Odaklı Motivasyon ölçeği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile sınırlıdır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, betimsel tarama modelinde desenlenmiştir. Bu yöntem, olayları, ob-jeleri, nicel ve nitel varlıkları, kurumları ve çeşitli alanları olduğu gibi betimlemeye, açıklamaya çalışır (Karasar,1995; Kaptan, 1998). Bu yöntemle nicel bir çalışma olan Başarı Odaklı Motivasyon ölçeği uygulanmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda, üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerin motivasyon puanları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada nitel bir çalışma olarak ise öğretmenlere uygulanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini üstün zekalı olan ve olmayan öğrencilerden ilköğretim 7 ve 8. sınıfta öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Kahramanmaraş Bilim ve Sanat Merkezinde (BİLSEM) eğitim gören 143 öğrenciden 100 tanesi ve Abdulrahim Karakoç Ortaokulunda ise öğrenim gören sabahçı 480 öğrenciden 100 tanesi araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Ayrıca yarı yapılandırılmış görüşme formunun uygulanması için BİLSEM' de görev yapan 10 öğretmen ve ortaokulda görev yapan 10 öğretmen araştırmanın örneklemine dahil edilmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri 2015-2016 eğitim öğretim yılının birinci döneminde 2 haftalık zaman diliminde öğrencilerin okullarında yapılmıştır. Kahramanmaraş ilindeki çalışmalar aynı zamanda başlatılmış ve sonlandırılmıştır. Araştırmada kullanılacak veri toplama araçlarının kullanılması amacıyla önceden belirlenmiş okullar için

Kahramanmaraş Valiliğinden izin alınarak, örneklem dâhilindeki belirtilen okullarda Kişisel Bilgi Formu, Likert tipi motivasyon ölçeği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Uygulama yapılırken, sağlıklı sonuçlara ulaşılabilmesi amacıyla uygulama sürelerine ve grupların sayısına özen gösterilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Öğrenciler tarafından işaretlenen başarı odaklı motivasyon ölçeğine ilişkin verilerin çözümlenmesinde SPSS 23.0 programı kullanılmış ve betimsel istatistiklerden yararlanılarak yüzde ve frekanslar aritmetik ortalama, standart sapma, en düşük ve en yüksek değerler hesaplanmıştır. Daha sonra katılımcıların ankete verdikleri yanıtlar ile bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmak amacıyla T-testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Kruskal Wallis-H testi analizi yapılmıştır.

3. Bulgular ve Yorumlar

3.1. Öğrencilerin Üstün veya Normal Olma Durumlarına Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Öğrencilerin üstün veya normal olma durumlarına göre başarı odaklı motivasyon puanlarının karşılaştırılma sonuçları aşağıda verildiği gibidir.

Tablo 1. Öğrencilerin Üstün veya Normal Olma Durumlarına Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

	N	$\bar{X}$	S	Sd	T	P	Açıklama
Üstün öğrenci	100	3.74	.764	198	-5.476	.000	P<0.05 Fark anlamlı
Normal öğrenci	100	4.21	.413				

Üstün öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarına yönelik aritmetik ve standart sapma puanları ($\bar{X}=3.74$, $S=.764$) olup, normal öğrencilerin motivasyonlarına yönelik aritmetik ve standart sapma puanları ($\bar{X}=4.21$, $S=.413$) olarak belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular, öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyon puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ($t=-5.476$, $P<0.05$) göstermektedir. Elde edilen bu bulgu, normal öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının üstün zekalı öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

3.2. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre başarı odaklı motivasyon puanlarının karşılaştırılma sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 2. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

	N	$\bar{X}$	S	Sd	T	P	Açıklama
Kız öğrenci	107	4.08	.575	198	2.464	.015	P<0.05
Erkek öğrenci	93	3.85	.726				Fark anlamlı

Kız öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarına yönelik aritmetik ve standart sapma puanları ($\bar{X}=4.08$, $S=.575$) olup, erkek öğrencilerin motivasyonlarına yönelik aritmetik ve standart sapma puanları ($\bar{X}=3.85$, $S=.726$) olarak belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular, öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyon puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ($t=.2.464$, $P<0.05$) göstermektedir. Elde edilen bu bulgu, kız öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu göstermektedir.

3.3. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre başarı odaklı motivasyon puanlarının karşılaştırılma sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 3. Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

	N	$\bar{X}$	S	Sd	T	P	Açıklama
7. sınıf	110	4.19	.533	198	5.587	.000	P<0.05
8. sınıf	90	3.71	.698				Fark anlamlı

7. sınıf öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarına yönelik aritmetik ve standart sapma puanları ($\bar{X}=4.19$, $S=.533$) olup, 8. sınıf öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarına yönelik aritmetik ve standart sapma puanları ($\bar{X}=3.71$, $S=.698$) olarak belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular, öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyon puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ($t=.2.464$, $P<0.05$) göstermektedir. Elde edilen bu bulgu, 7. sınıf öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının 8. Sınıf öğrencilerinden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

3.4. Öğrencilerin Aile Gelir Durumlarına Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Öğrencilerin aile gelir durumlarına göre başarı odaklı motivasyon puanlarının karşılaştırılma sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 4. Öğrencilerin Aile Gelir Durumlarına Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

	N	Sıra Ortalaması	Sd	X ²	P	Açıklama
Düşük	11	71.68	2	13.647	0.001	P<0.05
Orta	144	109.90				Fark anlamlı
Yüksek	45	77.48				
Toplam	200					

Öğrencilerin aile gelir durumlarına göre Başarı Odaklı Motivasyon puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ($\chi^2(2) = 13.647$; $P = 0.001$; $P < 0.05$) göstermektedir. Elde edilen bu bulgu, aile gelir düzeyi orta düzeyde olan öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının aile gelir düzeyi düşük ve yüksek olan öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

3.5. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumlarına Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre başarı odaklı motivasyon puanlarının karşılaştırılma sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 5. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumlarına Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Boyut	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Açıklama
Anne Eğitim Durumu	Gruplararası	9.344	4	2.336	5.931	.000	P<0.05
	Gruplarıçi	76.794	195	.394			Fark anlamlı
	Toplam	86.138	199				

Öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre Başarı Odaklı Motivasyon puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ($F = 5.931$; $P = .000$; $P < 0.05$) göstermektedir. Elde edilen bulgulardan, ilkökul mezunu annelerin öğrencilerinin Başarı Odaklı Motivasyon puanlarının ortaokul, lise, üniversite ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip ailelerin öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgu, öğrencilerin anne eğitim durumlarının Başarı Odaklı Motivasyonlarını etkilediği şeklinde yorumlanabilir.

3.6. Öğrencilerin Anne Çalışma Durumlarına Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

Öğrencilerin anne çalışma durumlarına göre başarı odaklı motivasyon puanlarının karşılaştırılma sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 6. Öğrencilerin Anne Çalışma Durumlarına Göre Başarı Odaklı Motivasyon Puanlarının Karşılaştırılma Sonuçları

	N	$\bar{X}$	S	Sd	T	P	Açıklama
Çalışıyor	69	3.83	.695	198	-2.338	.020	P<0.05
Çalışmıyor	131	4.05	.626				Fark anlamlı

Çalışan annelerin öğrencilerinin Başarı Odaklı Motivasyonlarına yönelik aritmetik ve standart sapma puanları ($\bar{X}=3.83$, $S=.695$) olup, çalışmayan annelerin öğrencilerinin Başarı Odaklı Motivasyonlarına yönelik aritmetik ve standart sapma puanları ($\bar{X}=4.05$, $S=.626$) olarak belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular, öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyon puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu ($t= -2.338$, $P<0.05$) göstermektedir. Bu bulguya göre, anneleri çalışmayan öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının anneleri çalışan öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

3.7. Üstün Zekalı Öğrencilerin Öğretmenlerinin Bu Öğrencilerin Motivasyonunu Artırmalarına Yönelik Görüşleri

Üstün zekalı öğrencilerin öğretmenlerinin bu öğrencilerin motivasyonunu artırmalarına yönelik görüşleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 7. Üstün Zekalı Öğrencilerin Öğretmenlerinin Bu Öğrencilerin Motivasyonunu Artırmalarına Yönelik Görüşleri

Görüşler	f
Öğrencilerin üzerindeki baskı azaltılmalı	7
Ödevler çok kolay veya çok zor olmamalı	4
Ödev anlamlı ve öğrenciyle alakalı olmalı	6
Ödüllerin uygun kullanımı	7
Öğrencilerde meraklar uyandırılmalı	10
Her öğrenci farklıdır	9
Destekleyici bir çevre	8

Üstün zekalı olan öğrencilerin öğretmenlerinin bu öğrencilerin motivasyonlarını artırmaya yönelik görüşlerinden; öğrencilerde merak uyandırılması gerektiği görüşü motivasyonun artırılmasında en fazla verilen cevap olmuştur. En az belirtilen görüş ise ödevlerin çok kolay veya çok zor olmaması görüşü olmuştur.

3.8. Üstün Zekalı Olmayan Öğrencilerin Öğretmenlerinin Bu Öğrencilerin Motivasyonunu Artırmalarına Yönelik Görüşleri

Üstün Zekalı Olmayan Öğrencilerin Öğretmenlerinin Bu Öğrencilerin Motivasyonunu Artırmalarına Yönelik Görüşleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 8. Üstün Zekalı Olmayan Öğrencilerin Öğretmenlerinin Bu Öğrencilerin Motivasyonunu Artırmalarına Yönelik Görüşleri

Görüşler	f
Uygun hedef ve konuların seçilmesi	6
Tekrarlardan kaçınılmalı	5
Her öğrenci farklıdır	9
Okullar sosyal açıdan daha zengin olmalı	8
Aileler bilinçlendirilmeli, seminerler verilmeli	7
Zevk vermeli, başardığını hissettirmeli	10

Üstün zekalı olmayan öğrencilerin öğretmenlerinin bu öğrencilerin motivasyonlarını artırmaya yönelik görüşlerinden; zevk vermeli, başardığını hissettirmeli görüşü motivasyonun artırılmasında en fazla verilen cevap olmuştur. En az belirtilen görüş ise tekrarlardan kaçınılması gerektiği görüşü olmuştur.

4. Sonuç ve Öneriler

4.1. Sonuç

Veri toplama aracını yanıtlayan normal öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının, üstün zekalı öğrencilerden daha yüksek olduğunu sonucuna ulaşılmıştır. Üstün zekalı öğrenciler düşük başarı gösterebilir ve bu durum motivasyon eksikliğinden kaynaklanabiliyor olabilir. Bu durumlarda motivasyon düşüklüğünün sebebi aile içi iletişim ya da okul gibi etmenler olabilmektedir (Sak, 2012).

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre, kız öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun nedeni de kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha erken ergenliğe girmiş olmaları gösterilebilir ve ayrıca kız öğrencilerin kendilerine verilen bir görevi erkek öğrencilere göre daha öneme ve dikkate almaları da buna sebep olabilir (Larson, Stephen, Bonitz ve Wu, 2014).

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre, 7. sınıf öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının 8. Sınıf öğrencilerinden daha yüksek olduğunu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun temel sebebi ise 8. sınıfta artık iyice yaşanmaya başlanan sınav kaygısı ve bunun sonucunda iyi bir liseye yerleşme kaygısı olabilir. Bu durumda 8. sınıf öğrencilerinin daha düşük motivasyon göstermelerine sebebiyet verebilir (Larson, 2014).

Öğrencilerin aile gelir durumlarına göre, aile gelir düzeyi orta düzeyde olan öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının aile gelir düzeyi düşük ve yüksek olan öğrencilerden daha yüksek olduğunu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre, ilkökul mezunu annelerin öğrencilerinin Başarı Odaklı Motivasyon puanlarının ortaokul, lise, üniversite ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip ailelerin öğrencilerinden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin anne çalışma durumlarına göre, anneleri çalışmayan öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarının

anneleri çalışan öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu da bize çalışmayan annelerin ilkökul mezunu olan ya da üniversitede bitirmiş olsa bile bir işte bulunmayan annelerin çocuklarının daha yüksek motivasyon sergilediklerini göstermektedir. Buna neden olan sebep ise bu annelerin çocuklarıyla daha fazla vakit geçirebilmeleri onlara daha fazla yardımcı olmaları ve en önemlisi onlara yanlarında olduğu hissini her daim hissettirmeleridir (Yavuzer, 1986).

4.2. Öneriler

4.2.1. Araştırma Bulgularına Yönelik Öneriler

Bu araştırma daha büyük bir öğrenci grubuyla tekrarlanabilir. Bu çalışma Kahramanmaraş'ta bulunan BİLSEM ve Abdürrahim Karakoç Ortaokulunda öğrenim gören öğrenciler ile sınırlıdır. İleride Türkiye genelinde üstün zekâlı öğrencilere yönelik eğitim veren farklı kurumlarda Başarı Odaklı Motivasyonları konusunda araştırma yeniden yapılabilir. Erkek öğrenciler için Başarı Odaklı Motivasyonlarına artırmaya yönelik rehberlik çalışmaları yapılabilir. Üstün zekâlı öğrencilere Başarı Odaklı Motivasyonlarını artırmaya yönelik rehberlik hizmetleri verilebilir. Çalışan annelerin çocuklarıyla iş dışında daha çok vakit geçirmeleri ve onları cesaretlendirmeleri sağlanmalı. Üstün zekâlı olarak tanımlanan öğrencilere, motivasyon düşüklüğüyle baş etme becerileri kazandırılabilir ve destekleyici rehberlik çalışmaları gerçekleştirilebilir. Okullarda öğrencilerin motivasyonlarını artırmaya yönelik daha çok sosyal etkinliklere yer verilebilir (tiyatro, spor müsabakaları, gazete ve dergi çalışmaları). Motivasyonun gelişiminde aile etkisinin olduğu düşünülürse, bu konuda aileleri bilgilendirmek için anne baba eğitimi seminerleri verilebilir. Üstün zekâlı öğrencilere eğitim veren kurumlardaki öğretmenlere öğrencilerin Başarı Odaklı Motivasyonlarını artırmaya yönelik seminerler düzenlenebilir.

5. Kaynakça

- Seah, W.T. ve Bishop, A.J. (2000). Values in mathematics textbooks: A view through the Australian regions. Paper Presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, LA: New Orleans.
- Thompson, T.L. ve Mintzes, J.J. (2002). Cognitive structure and the affective domain: On knowing and feeling in biology. *International Journal of Science Education*, 24(6), 645-660.
- Weaver, G.C., (1998). Strategies in K-12 science instruction to promote conceptual change. *Science Education*, 82(4), 455-472.
- Lee, O. ve Brophy, J. (1996). Motivational patterns observed in sixth-grade science classrooms. *Journal of Research in Science Teaching*, 33(3), 585-610.
- Morgan, C.T. (1984). *Psikolojiye giriş ders kitabı* (Çeviri), Ankara: Meteksan Yayınları.
- Öncül, R. (2000). *Eğitim ve eğitim bilimleri sözlüğü*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Schunk, D.H., (2009). *Öğrenme teorileri: Eğitimsel bir bakışla* (Çeviri Editörü: Dr. Muzaffer Şahin), 5. Baskıdan çeviri, Ankara: Nobel Yayınevi.

- Wigfield, A. ve Eccles, J.S. (2000). Expectancy-value theory of achievement motivation. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 68-81.
- Açıkgöz, K. Ü. (2003). *Etkili öğrenme ve öğretme*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Ülgen, G., (1994). *Eğitim psikolojisi: Kavramlar, ilkeler, yöntemler, kuramlar ve uygulamalar*. Ankara: Lazer Ofser Matbaa.
- Senemoğlu, N. (2007). *Gelişim, öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gönül Matbaacılık.
- Fidan, N. (1985). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Ankara: Alkım Kitapevi.
- Ulusoy, A. (2007). *Güdülenme* (Editör: Prof.Dr. Ayten Ulusoy, Eğitim psikolojisi kitabında bölüm), Ankara: Anı yayıncılık.
- Renzulli, J. S. (1998). The three-ring conception of giftedness. In S. M. Baum, S. M. Reis, & L. R. Maxfield (Eds.), *Nurturing The Gifts And Talents Of Primary Grade Students* (pp. 1-27). Mansfield Center, CT: *Creative Learning Press*
- Sak, U. (2013). *Üstün Zekalılar Özellikleri, Tanınamaları, Eğitimleri*. Ankara, Vize Yayıncılık.
- Yavuzer, H. (1986). "Okul Başarısının Etkileyen Nedenler" Aile ve Çocuk 1982-1983 seminer Konuşmaları. İstanbul: Ak Yayınları, 1986.
- Karasar, N. (1995). *Bilimsel araştırma yöntemi*, Ankara: Alkım Kitapevi.
- Larson, L. M. Stephen, A. Bonitz, V.S. & Wu, . F. (2014). Predicting science achievement in India: role of gender, self-efficacy, interests, and effort. *Journal of Career Assessment*, 22(1), 89-101.

Extended Abstract

Aim of the study.

The aim of the study is to determine the success-oriented motivation of secondary school gifted and non-gifted students. To reach this aim, the study seeks to answer following questions.

1. How are the general points of the success-oriented motivation of secondary school gifted and non-gifted students?

2. is there any difference between the the success-oriented motivation of secondary school students according to their;

- a) Gifted/Non-Gifted situation*
- b) Genders*
- c) Classes*
- d) Mother Education Status*
- e) Mother Occupation*
- f) Family income?*

3. What do the teachers of gifted students think about increasing the success-oriented motivation of these students?

4. What do the teachers of non-gifted students think about increasing the success-oriented motivation of these students?

2. Method

2.1. Method of the Study

A descriptive survey design was chosen to collect the data in this study. Quantitative and qualitative research models was used together. Quantitative data was collected by 'Success Oriented Motivation Scale' developed by Semerci in 2010. Qualitative data was collected by semi-structured interview form developed by the researches.

2.2. Study Group

The study group consists of 200 students and 20 teachers. While 100 of the are gifted students are studying in Kahramanmaraş Science and Art Center; 100 non-gifted students are studying in Abdulrahim Karakoç Secondary School. 10 teachers working in Science and Art Center; and also 10 teachers working in Abdulrahim Karakoç Secondary School are included in the study to apply semi-structured interview form.

2.3. Data Collection Tools and Application

The data is collected by 5 Likert 'Success Oriented Motivation Scale' developed by Semerci in 2010, semi-structured interview form developed by the researches. The necessary permissions were gotten by the Ministry of Education in Kahramanmaraş and the data collection tools were applied in both schools during 2 weeks.

2.4. Analysis of the Data

The data collected from Success Oriented Motivation Scale' were analysed by using SPSS 23.0 Packet Programme. Frequency, percentage, mean, standard deviation, minimum and maximum values, one-way ANOVA, Kruskal Wallis H-test and T-test analysis were conducted to analyse the data. In addition, content analysis was conducted to analysis the qualitative data collected by semi-structured interview form.

2.5. Results

According to the results of the study, success oriented motivation scores of the normal students are higher than the success oriented motivation scores of gifted students. In terms of gender variable, it was found that female students have higher success oriented motivation than the male students. in addition to these, 7th class students have higher success oriented motivation than 8th class students. Furthermore, according to financial income of students' families, it was found that students whose families have medium level have the highest success oriented motivation than the students whose families have low and high financial incomes. Also, the students whose mothers having primary education level have the highest success oriented motivation than the students whose mothers having primary school, high school, and bachelor and master degree. Moreover, students whose mothers are housewife have higher success oriented motivation than the students whose mothers are working. Finally, teachers started that to increase the motivation of normal students, courses must be enjoyable and the students must feel the success all the time. On the other hand, for the gifted students, courses must be interesting and attractive.